

לעילוי נשמות
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמות
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: חג השבועות

פרשת במדבר

בס"ד | גיליון מס' 533

איזה פתק לעולם האמת גרם לזעזוע?

זמן מתן תורתנו!

כולנו נולדנו עם כח עוצמתי פנימי השוכן בתוכנו, ושמו כח הרצון. זה חוש בסיסי שה' יתברך טבע בכל אדם, והוא הכח לרצות, לשאוף, להציב יעדים, לבחור במשהו. זה מה שנקרא 'רצון' - כי כל בני האדם רוצים משהו, זה חלק מההתפתחות הטבעית שלנו!

המושג הזה שנקרא 'רצון' - הוא המנוע המניע של כל בני האדם, של כל פעולותיהם. כל מה שאנו עושים במשך היום - הוא תוצאה של הרצון, כל פעולה שלנו היא תולדה של כח הרצון. הרצון הוא הכור המניע את כל הפעולות והמעשים, וממילא הוא היוצר של כל ההישגים וההצלחות שלנו.

כח הרצון של יהודי, בראש ובראשונה - הוא הרצון לזכות בתורה. זה הרצון המקורי שלנו, זה מה שפועם בתוכנו, זה כח הרצון הבסיסי שמניע אותנו. אנחנו צריכים רק לתת לו את הבמה, 'לנקות' את יתר הרצונות המפריעים לרצון הבסיסי שבתוכנו להגשים את עצמו. ככל שנפנה את זירת הרצונות לטובת הרצון הבסיסי שפועם בנו, ככל שננקה את הסביבה מרצונות שהסתפחו לנפשנו ונאפשר לרצון המקורי לעסוק בתורה להתבטא ולהוביל - כך נצליח באמת לזכות בתורה!

כמה כדאי להתחבר לתובנה הזו בחג מתן תורה. לא משנה אם מדובר בילד או בבחור, במרביץ תורה או בסוחר ממולח, באדם ההוגה בתורה או במי שחש רחוק - האמת היא שזה תלוי רק בנו, בכח הרצון שפועם בנו, בחידוד הרצון הזה והפיתוח שלו. ככל שנעשה זאת ונפעל בצורה הזו - כך נובטח שהתורה תהא משובש ליבנו והטעם בחיינו, והקשר שלנו עימה יהיה יציב וחזק מאי פעם, וימלא אותנו באושר ושמחה.

במועד זה, בעת קבלת התורה, הבה ננצל את ההזדמנות כדי לבחון על איזה רצון נוכל לוותר, כדי להעצים את הרצון לזכות בתורה. אולי נוכל לוותר על שעת פנאי, אולי על קריאה, אולי על כמה דקות שינה. הבה נחפש את הרצון הפחות חשוב, ונקריבנו לטובת הרצון החשוב באמת - לזכות בתורה ולהגות בה באהבה!

עקשנות משתלמת...

הסיפור המצמרר הבא, התרחש לפני כשמונים שנה. בבית קטן ומט ליפול בשולי וויליאמסבורג שבניו יורק, התגוררה אלמנה יהודיה עם בנה הצעיר, ולא היו לה אמצעים לשולחו לתלמוד תורה, ששכן אז רק בקצה השני של השכונה. מרחק כעשרים דקות נסיעה. כך שהילד גדל והתחנך במוסדות נוצריים, נשמה אבודה בין המוני גויים אמריקאים. רק בשעות אחר הצהריים, לימדה אותו אמו מעט תפילות ומנהגים יהודיים, אך יותר מכך לא ידע דבר...

בהגיעו לגיל 12, שמע הילד כי יש מוסדות חינוך לתפארה בהם ילדים יהודים עוסקים בתורה, ואלה

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. בלב רוטט מהתרגשות ונפש הומה בדיצה אנו מקבלים את פניו של חג השבועות - זמן מתן תורתנו, המתנה האהובה והנעימה, החמודה והחביבה, אותה קיבלנו באהבה מבורא עולם. אל היום הזה נכנסת נפשנו, אל היום הזה שאף וייחל העולם כולו, לראות את עם ישראל מקבל את התורה, מתחבר עימה וכורת עימה ברית נצחית.

הסביבה כולה - הבתים ובתי הכנסת, כבר נצבעו ירוק פורח ומלבלב, עדות לפריחה המרהיבה שנראתה במעמד הגדול בהר סיני. השירים המוכרים והאהובים,

המעלים תחושות חגיגות נוסטלגיות, כבר נשמעים בכל פינה. יהודים של צורה לצד פשוטי עם כבר מכינים את עיסוקם ללילה הקדוש בו עין לא תיעצם, וכולנו נתאחד בצוותא בהיכלות התורה לזכות לעסוק בה.

אין יום משמעותי לחיינו הרוחניים, כמו חג השבועות. זה היום, כאן הרגעים בהם אנו מקבלים את התורה - איש איש כזכיותו במתנה הגדולה. בכל שנה ושנה עומד נותן התורה ומבקש להרעיף עלינו שפע של תורה, חיבור אמיתי עימה, יכולת שקידה והבנה בה, ואנו צריכים רק לפתוח שתי ידיים לרווחה ולהפוך לכלים מתאימים לקבלת ההשפעה התורתית העצומה.

במשך כל ימות השנה, העיסוק בתורה ממלא את ליבנו, מקיף את סדר יומנו, חובק אותנו מכל הכיוונים. איש כמידת יכולתו, אם בסדרי לימוד ארוכים ועמוקים, אם בקביעת עתים לתורה בעקביות ובחריצות, וגם לרבות לימוד משותף לנו ולילדינו, להעביר את מסורת התורה גם לדור הבא. התורה ממלאה את נפשו של היהודי, בכל עת מצוא הוא רץ לגמרא או לספר ההלכה האהוב, פורק בין הדפים את געגועיו ההומים לחיבור עם ה' יתברך.

ולמרות זאת, במשך השנה, בעיתות שגרה כאלה, היצר מכביד את עולו, שולח את ה'טנקים' הכבדים ביותר למערכה נגד החיבור שלנו לתורה. הוא מסוגל לעשות כל דבר כדי להרחיק יהודי מהתורה האהובה עליו, לסדר לו טרדות, להדאיג אותו, לעייף אותו, לייאש אותו. הוא עושה הכל כדי לנתק יהודי מסם החיים, לכבות את התחושה השואפת להתחבר לתורה.

וכולנו יחדיו, שואלים שאלה אחת: איך נוכל לנצח את אותו יצר גם בעיתות פנאי? איך נוכל למנף את חג מתן תורה, ולצאת ממנו עם חיבור וקשר אמיתי עם התורה, שינצחו כל תעלול יצרי? איך נוכל לקבוע בנפשנו את האהבה לתורה, עד שמים רבים לא יוכלו לכבותה? איך נוכל להגיע להישגים גדולים בתורה כמו יהודים רבים החיים סביבנו - האם להם יש משהו שאין לנו, או שכולנו יכולים להשיג את ההצלחה התורנית הנשאפת!?

התשובה לשאלות הללו מפתיעה. כולנו בני אדם,

מרפאה בקריאה...

הקהילה החרדית באשדוד של לפני קרוב לארבעים שנה, היתה עדיין צעירה בתחילת התהוותה. קהל קטן של אברכים צעירים התגורר בה, ורובם נהגו לנסוע לחג השבועות לרבותיהם או להוריהם. בדרך כלל נהגו גם הם הרה"ח ר' זלמן גרוזי הי"ו, אלא שהפעם משהו שיבש לו את התוכניות...

כבר שבועיים ימים שבתו הקטנה קודחת מחום. הם כבר ביקרו אצל כל הרופאים, גופה הקטן נדקר וצולם, נסרק ונבדק מכל כיוון אפשרי. למרות זאת - הישועה לא נראתה. הילדה הוסיפה לקדוח מחום, ואיש אינו מצליח למצוא מזור. ר' זלמן הוכרח להישאר בביתו, ולקוות כי החג יחלוף בשלום...

בבוקרו של חג השבועות, הגיע ר' זלמן להתפלל בבית מדרשו של הרה"ק בעל האמונת אברהם מפייטסבורג ז"ע. ר' זלמן היה ממקורביו, הרבי הכירו היטב וידע כי בדרך כלל הוא נוסע לירושלים לחג. לפיכך קיבלו הרבי בהפתעה ושאל מיד מה קרה, על שום מה חרג מהרגלו ונותר באשדוד!?

כשמע הרבי את הסיפור על בתו החולה, הרצינו פניו באחת והשיב לו: זלמן! ראה נא. במעמד הר סיני, כידוע, נתרפאו כל החולים כדי שיוכלו לשמוע ולראות ולהשתתף במעמד הגדול. עצתי אליך, כי בעת קריאת התורה תתרכז כל כולך בקריאה, תחוש כיצד אתה ומשפחתך עומדים למרגלות הר סיני, תרגיש ותכוון שאתם מקבלים את התורה, תתבונן נא בגדלות המעמד ובסגולתו, זה מה שיביא לרפואת בתך החולה! - סיים הרבי את דבריו...

בעת קריאת התורה, קיים ר' זלמן את ההוראה במלואה, והתרכז בכוונה ובתחושה כי הוא עומד למרגלות הר סיני. הוא חש התרגשות ממלאה אותו, הרגיש שהוא שומע את הדברות מפי הגבורה ממש... ובבואו הביתה - כמה משמח לשמוע - גילה כי בתו הבריאה באחת, ומאז ועד היום לא שבה אותה מחלת חום מסתורית...

את הסיפור סיפר לנו ר' זלמן בעצמו, וללמדנו בא על הרגעים הגורליים שאנו עומדים בפניהם, רגעי קבלת התורה. מעבר לקבלת התורה בעצמה, המתנה הזו כוללת אוצר סגולות יקרות, אוצר של רפואה לכל סוגי החולים. הבה נתבונן ברוממות הרגעים, נחוש כי אנו עומדים למרגלות הר סיני, נכוון על החולים שיבריאנו ועל הבריאים שלא יחלו, כי ברגעים הללו מושפעת משמים השפעה של בריאות איתנה!

מצוה לפרסם: סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעק"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אראלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

ממוקמים בקצה השני של השכונה. בכל לבו שאף להצטרף לילדים העוסקים בתורה בחדווה בשנות ילדותם, אך היה ברור לו שהדבר אינו אפשרי. לאמו אין פירוט לפורטה, הנסיעה עולה הון רב - יחסית למושגיה, והימים ימי שיא החורף, ואפילו מעיל אין לו...

ובכל זאת, גחלת הרצון הפנימי בערה בו, לא נתנה לשאיפתו להידחק. הוא החל לדבר על לב אמו כי תסכים לתת לו ללכת רגלית אל המקום בו יזכה לעסוק בתורה, וכמובן שהיא לא מיהרה להשתכנע... איך יסתדר בקור הנורא בלי פרוטה בכיס, איך ישרוד ימים ארוכים בסביבה קרה ומנוכרת?!

אך אש הרצון שבערה בעיניו של הילד, סופה שהתלקחה גם בליבה של אמו. היא נענתה לתחנוניו, ואיפשרה לו לצאת לדרך הארוכה, בואכה ה'חידור' בו עוסקים בתורה. שלג זלעפות יורד על הארץ, ילד קטן כבן 12 מהדהס לו בין הקרחונים, יוצא לדרך שאורכה למעלה משעתיים הליכה!

הקור מכה, הרוחות נושבות בעוז, השלג אינו פוסק, ורק ילד יהודי אחד ממשיך לצעוד בעוז ובגאון. גחלת הרצון שבו כבר התלקחה והפכה ללהבת ענק, שהמיסה את השלג וחיממה את לבו לכל אורך הדרך. 'אני רוצה ללמוד תורה, רוצה להכיר את התורה!' - שב ואמר לעצמו פעם אחר פעם, מזרז את צעדיו...

קרוב לשעתיים וחצי הלך הילד, חוצה את וויליאמסבורג מן הקצה אל הקצה. הסוודר שעליו כבר רטוב, עצמותיו רועדות מקור, שיניו נוקשות זו לזו, אך מבטו נחוץ, רצונו כנה, בוער מבפנים. הוא מגיע לבניין ה'ת', וחיש מהר ניגש לחדר המנהל, נוקש בדלת בעדינות ובנימוס, וכשזו נפתחת - הוא מממה להיכנס.

'שלום, אני רוצה ללמוד תורה!' - צפצף הילד לעברו בפנים קורנות, 'עשיתי דרך ארוכה, שעתיים וחצי, כדי ללמוד תורה!' - קורא הילד באומץ ובעוצמה, לנוכח עיני המנהל הנפערות בתדהמה. מימיו לא הגיע אליו ילד בצורה כזו, מעולם לא נתקל בילד גלמוד שהגיע לבד, מבקש לזכות בתורה...

המנהל ההמום לא ידע את נפשו וביקש לעשות סדר: 'לאיזו כיתה אתה מבקש להיכנס? היכן אתה אוהב בלימודיך? על מה אפשר לבחון אותך כרגע?' - שאל מבולבל. אך הילד, מבולבל עוד יותר, רק משך בכתפיו ואמר 'אינני יודע... אינני יודע דבר, אינני יכול להיבחן על כלום. אולי קצת על סידור...'

'סידור?!?!?!' - תמה המנהל לעומתו, רק עכשיו הבין עם מי יש לו עסק... 'ראה נא, ידידי הצעיר. סידור לומדים רק בכיתת הזאטוטים ממש, ואתה כבר ערב בר מצוה. לא נראה לי שהדבר מתאים עבורך!' - פסק המנהל, ובכך חשב שתרם העיסוק בילד המוזר משהו שנקלע לפניו בעיצומו של יום...

אך כח הרצון של הילד, היה חזק מכל תמיהה של המנהל. 'אין דבר!' - פסק הילד בן ה-12, 'אינני מרגיש כל פחיתות כבוד להיכנס לכיתת הזאטוטים. הרצון להצטרף ללומדי התורה בוער בי, ואם הצעד הראשון יעשה בכיתה נמוכה - אשרי וטוב לי, אשמח להיכנס לכיתה הזו!'

מהר מאוד הבין המנהל כי אין לו ברירה, הרצון של הילד הזה חזק מכל קושי. הוא נאלץ למצוא תירוצי אחר, ואמר לילד: 'ראה נא, בוא עמי לכיתת הזאטוטים, ותיווכח בעיניך שאין שם מקום. הייתי מכניס אותך לכיתה הזו, אך אין בה כל בדל מקום!' - אמר כמתנצל, וניגש עם הילד לכיתה, מוכיח לו כי הכיתה צפופה עד אפס מקום...

עכשיו כבר הרבה המנהל כי הסאגה הסתיימה, אך למעשה רק אז היא החלה... הילד בהה בכיתה בעיניים לחות מדמעות, הוא השתוקק להצטרף ללומדים בה, אך הבין כי המנהל מסרב לשתף עמו פעולה, למרות רצונו הכנה. בהבזק של רגע עלה בו רעיון, ומעומק לבו השואף והכוסף להצטרף ללומדי התורה, פנה למנהל ואמר:

'הבנתי שאין מקום, ואני כבר שב לביתי. רק אבקש שהמנהל ירשום לי אישור על פרטי כל הסיפור הזה, כי הייתי כאן, ביקשתי להצטרף ללומדי התורה, הייתי מוכן אפילו להיכנס לכיתת הזאטוטים, עשיתי הכל כדי להגשים את שאיפתי, אך לבסוף - אין לי מקום...'

המנהל נעמד על עומדו, המום מהבקשה. 'ואישור כזה למה לך?' - שאל את הילד האמין.

ללא מורא, נענה הילד ואמר: 'ראה נא. אני יתום, ולבטח ביום שאעלה לבית דין של מעלה, ישאלני אבי למה לא עסקתי בתורה, למה לא עשיתי הכל לזכות בתורה. אם אענה לו שרציתי, שהתמסרתי, שהתאמצתי, שצעדתי יותר משעתיים ברגל בקור מקפיא, שהסכמתי להתבזות ולהיכנס לכיתה נמוכה, שהתחננתי על חיי התורה שלי בפני המנהל - הוא יתקשה להאמין שהיה מנהל כזה שלא נתן לי יד, שלא הושיט לי כתף.'

לכן צריך אני אישור בכתב, למען יהיה לי במה להוכיח לאבי ז"ל כי אמת דיברתי: שאפתי, רציתי, נכספתי, ניסיתי, התאמצתי, התמסרתי, עשיתי הכל - ולמרות זאת נותרתי מחוץ למשפחת לומדי התורה! - אמר הילד כשעיניו זולגות דמעות חרישיות, עדינות, אצילות...

כשמוע המנהל את הדברים, נחרד. הוא הבין את המשמעות העמוקה של סירובו, הבין עד כמה גדול כח הרצון של הילד הניצל לפניו. על אתר מצא המנהל את הדרך להכניס את הילד לכיתת הזאטוטים, שם החל הילד מאל"ף ב"ת, פשוטו כמשמעו...

במשך כמה שנים שהה הילד באותה הכיתה, גם כשכבר הפך לבחור בר מצוה. כשרונותיו היו חלשים מהממוצע, הוא לא הצטיין בהבנה יתירה, הקשיים עימם גדל נתנו בו את אותותיהם, אבל הוא לא התייאש והמשיך להתמסר לחלומו האחד והיחיד - לעסוק בתורה...

ולימים, כך העיד הגה"צ רבי צבי מאיר זילברברג שליט"א שסיפר את הסיפור, הפך אותו ילד לתלמיד חכם גדול, מרביץ תורה לרבים ומוסר שיעורים הנשמעים בשקיקה. כל זאת - לא כי גדל בבית כזה, לא כי היה בן להורים כאלה, לא כי היה בעל כשרונות דגולים וגם לא כי למד במסודות הטובים ביותר...

כל זאת רק בזכות כח אחד שבער בו - כח הרצון. הכח שהניע אותו ללכת שעתיים וחצי בקור מקפיא, להתעקש עם המנהל, להילחם בהחלטתו שלא לאפשר לו להיכנס לכיתה. וכשכח הרצון כה חזק - אין משהו שיכול לעמוד בפניו!

הבה ניקח עימנו את המסר הזה, למען נשכיל ונדע שהכל תלוי בנו. לא בכוחות, לא בכשרונות, לא בסביבה בה גדלנו ולא במי שאנו זוכים ללמוד מהם או עימם. ההצלחה התורנית שלנו בהישג ידינו! - אם נראה בעיני רוחנו את דמות המתעקשת של הילד, את הלהבה הבוררת בעיניו, את המחוסמים ששב וניפץ בדרכו להשגת שאיפתו, ונלמד ממנו שאם נרצה חזק, בכל הכח, בעקשנות, עם נכונות להילחם ללא פשרות על הגשמת הרצון - נצליח בעז"ה.

ביום מתן תורה, הבה נקבל על עצמנו לרצות. לרצות באמת, לא מהשפה ולחוץ. לרצות - כולל להתמסר, להתאמץ, להקדיש את מיטב השעות ומירב המאמצים, לא לעשות לעצמנו הנחות. הרצון הזה הוא שיוביל אותנו אי"ה להצלחה הנשאלת!

יותר חשוב מנס הצלה!

דרמה של ממש התחוללה באותו יום, בעיירה הקטנה נאשלעסק שבפולין. העיירה השקטה והמנומנמת נדהמה עם שחר, כשכוחות משטרה גדולים פשטו על מבואותיה. הם חיפשו את הראבין היהודי, הרה"ק בעל ה'אבני נזר' ז"ע, שאחד מרודפיו העליל עליו עלילה חמורה, מה שהוביל את המושל לגזור עליו גזירת גירוש מיידי מן העיר, כאשר האיום ברור: או עזיבת העיר תוך 24 שעות אל הלא נודע, או שכוחות המשטרה יישארו מאכן בכת, מי יודע לאן...

מקורביו ותלמידיו נבהלו ונבעתו, הם ידעו כי בעוד זמן קצר אמור להתחיל השיעור היומי אותו מוסר ה'אבני נזר', אך כנראה היום הוא יבוטל. מי יכול ללמוד וללמד כשגזירת גירוש מרחפת מעליו, מי יכול להתמסר לתורה כשאינו יודע היכן יישן הלילה? 'ובכלל, הלא קר ומושלג באופן נורא, איך נוכל לצאת ולחפש מנוח לכך רגליו?' - שאלה גם הרבנית בדאגה כנה...

לעומתם, ה'אבני נזר' כלל לא נבהל, ופעל בקור רוח. הוא מיהר לשלוח מברק ליהודי בשם ר' בעריש מקאליש, שהתפרסם כבעל קשרים עם השלטונות, לבקשו כי יפעל עיבורו להעביר את רוע הגזירה. כשהשלים את שליחת המברק, פנה לתלמידיו וכינסם - כי השיעור עומד להתחיל...

אמת מה נהדר היה מראהו של אותו גדול תורה, במסירת שיעורו המשלב גאונות ועומק נפלאים. כאילו אין גזירת גירוש מרחפת מעליו, כאילו איש לא טורד את מנוחתו, שום דבר לא פוגע בשלוותו. הוא עוקר הרים וטוחנם זה בזה בסברא עמוקה, דומה ששכח לחלוטין מהגזירה הרובצת על ראשו...

זו היתה רק ההתחלה. ההמשך היה מדהים פי כמה: בעיצומו של השיעור, נפתחה הדלת בסערה, ורבי בעריש מקאליש נכנס פנימה, כשעיניו מאירות. הכל הסתקרו לדעת אלו בשורות הביא עמו, מה הצליח לעשות כדי להעביר את רוע הגזירה. אך ה'אבני נזר' כלל לא שם לב לכניסתו, כולו שקוע בלימוד התורה ומסירת השיעור...

התלמידים נדהמו, לשונם נאלמה. על רבם מרחפת גזירה כה קשה, גזירת גירוש חמורה ומאיימת. אבל כעת הוא שקוע בשיעור, וגם אם נכנס עכשיו יהודי שאולי בפיו בשורות חיוביות - זו לא סיבה להזיז את התורה מהמקום הראשון לטובת שמיעת הפרטים ממנו!

רק כעבור שמונה שעות, כשהתורה ממלאת את ישותו והוא עסוק רק בה, סיים ה'אבני נזר' את השיעור בעיניים מאירות, ופנה לשמוע את הבשורה הטובה שהגזירה חלפה מהעולם. כל עוד היה עסוק בתורה - היא הוצבה בראש מעייניו, וכל העולם כולו לא עניין אותו כקליפת השום!

זה מה שנקרא לרצות תורה, לאהוב אותה באמת. להתחבר אליה בכל הלב, לשאוף לזכות בה ולהעמידה בראש סדר היום. במצבים כאלה התורה ממלאת את היהודי, מעניקה לו אושר, משמחת את לבו. הבה נרצה את התורה, נקבל אותה באהבה, נשוש ונשמח בתורה כי היא לנו עוז ואור!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס